

ПРЕС КЛИПИНГ

9. јун 2020.

НАСЛОВИ

RADICIMA UZIMALI MINIMALAC Poslodavci su na tri načina uzimali deo od 30.000 dinara ili čak sve(str.3)

SRBIJA, PRIVREDNI RAST I REGION Koliko smo jak lider na tabeli i koje razvijene zemlje su daleko IZA NAS(str.4)

Vesić: Rast zarada zaposlenih dokaz dobre saradnje Grada sa sindikatima(str.4)

Čadež: Podržati digitalizaciju malih i srednjih preduzeća bespovratnim sredstvima iz EU fondova(str.6)

Послодавци „штипају” од минималца запослених(str.7)

RADICIMA UZIMALI MINIMALAC Poslodavci su na tri načina uzimali deo od 30.000 dinara ili čak sve

S. L.

Tokom dvomesečnog vanrednog stanja, koje je uvedeno zbog pandemije koronavirusa, u Srbiji se u mnogim kompanijama nije radilo, mnoge su radile sa smanjenim kapacitetom, a u mnogima je proizvodnja i dalje na „leru” jer zavise od partnera u Evropi.

Da bi pomogla privredi, Vlada Srbije je donela set mera i usmerila pomoć ka, pre svega malim, srednjim i mikro preduzećima, koja su i najmanje otporna na krize poput ove koja je iza nas. Da bi se sačuvala radna mesta, jedna od mera pomoći države je i isplata tri minimalne zarade zaposlenima. Zahvaljujući tome, i pored toga što se u pojedinim pogonima nije uopšte radilo, radnici su dobili plate, a mnoga radna mesta kojima je pretilo gašenje, sačuvana su.

Treba reći da je najveći broj poslodavaca koji su se prijavili za tu pomoć države, u potpunosti poštovao pravila koja su propisana, ali je, nažalost, bilo je i drugačijih situacija. Naime, bilo je i poslodavaca koji su i od te minimalne zarade zakidali svojim zaposlenima. To su činili na nekoliko načina, a najčešće tako što zaposlenima nisu isplaćivali ni dinar više od iznosa koji je država isplatila, čak i ako su radili sve vreme vanrednog stanja. Bilo je i slučajeva da su od zaposlenih zahtevali da im, nakon isplate minimalca, daju deo novca, odnosno iznos koji pokriva svotu neophodnu za plaćanje doprinosa i poreza na zaradu, ili čak da im daju celokupan uplaćeni iznos. Ukoliko radnici nisu pristali na to – a bilo je i takvih – gotovo po pravilu usledio je otkaz, ali se s velikom verovatnoćom može reći da je bilo mnogo više zaposlenih koji su pristali na te uslove.

Budući da su mnogi koji su se s tim susreli primorani na to da ćute i na taj način sačuvaju svoje radno mesto, koje je u Srbiji veoma neizvesno, a time i svoju egzistenciju, teško je reći koliko je česta bila ta pojava. Po rečima predsednika Saveza samostalnih sindikata Srbije Ljubisava Orbovića, sindikat je upoznat s tim da je takvih slučajeva bilo, ali napominje da je, gotovo po pravilu, teško utvrditi gde se to dešavalo.

– Situacija da poslodavci od zaposlenih traže novac koji je država, kao pomoć zaposlenima i namenila, je, po našim saznanjima, bilo veoma malo, ali da je bio i samo jedan takav slučaj, previše je – kazao je Orbović.

– Naš je stav da je takvo ponašanje poslodavca neprimereno i da ga treba sankcionisati. Nažalost, takvi slučajevi uglavnom se dešavaju tamo gde radnici nisu sindikalno organizovani, pre svega u malim preduzećima, gde nema mnogo radnika, najčešće u oblasti ugostiteljstva, pa su zaposleni prepušteni sami sebi i sami se moraju boriti za svoja prava, što je vrlo teško. Gotovo po pravilu, slučajeve drastičnog narušavanja radničkih prava, kao što je pomenuto, radnici prijavljuju kad već dobiju posao pa je teško obezbediti valjane dokaze, a gotovo uvek reč je o anonimnim prijavama jer je strah da se ne izgubi posao ogroman. Uz to, često se ne saopštava čak ni to o kojem je poslodavcu reč pa je zbog svega toga veoma teško reagovati pravovremeno.

Orbović je istakao da je saradnja SSSS-a i inspeksijskih službi dobra i da, po prijavi nekog slučaja povrede radničkih prava, inspektori odlaze na teren da bi utvrdili pravo stanje.

SRBIJA, PRIVREDNI RAST I REGION Koliko smo jak lider na tabeli i koje razvijene zemlje su daleko IZA NAS

S. L.

Srbija drži leadersko mesto kako na tabeli sezonski i kalendarski neprilagođenih podataka sa skokom BDP od 5 procenata, tako i na tabeli desezoniranih i kalendarski prilagođenih pokazatelja, gde rast iznosi 4,8 odsto.

Po evidenciji Evrostata, iza Srbije je Irska, čiji je rast prema neprilagođenim podacima iznosio u prvom tromesečju 4,6 odsto, a slede Turska sa 4,5 procenata, Litvanija sa 2,4, i petoplasirana Mađarska sa 2,2 odsto.

Poljska je zauzela šesto mesto s privrednim rastom od 1,7 procenata u prvom kvartalu, sedma je Bugarska sa stopom od 1,2 odsto, zatim Norveška sa 1,1, Kipar sa 0,9 i Malta sa povećanjem BDP-a od 0,5 odsto, prenosi Tanjug.

Hrvatska i Švedska sa privrednom ekspanzijom od 0,4 odsto u periodu januar-mart dele 11. poziciju.

Iza njih slede ekonomije sa ostvarenim negativnim rastom u prva tri meseca 2020, pri čemu je najmanji pad od 0,4 procenta registrovala Danska, a najveći Italija, čak 5,7 odsto.

Francuska se sa padom BDP-a od 4,7 procenata, takođe, našla na začelju tabele, u društvu sa Španijom (minus 3,8 odsto), Slovačkom (-3,7), Austrijom (-2,9), Slove nijom (- 2,4) i Nemačkom (-1,9 odsto).

U pregledu Evrostata o rastu BDP-a u prvom kvartalu nisu objavljeni podaci za Crnu Goru, Bosnu i Hercegovinu, Severnu Makedoniju, Albaniju i za kosovsku privredu.

Vesić: Rast zarada zaposlenih dokaz dobre saradnje Grada sa sindikatima

Zamenik gradonačelnika Beograda Goran Vesić izjavio je danas, na Petom kongresu sindikata zaposlenih u komunalno-stambenoj delatnosti u Srbiji, da Grad Beograd ima odličnu saradnju sa sindikatima i zaposlenima u komunalnom sistemu grada.

Piše: Danas Online

Peti kongres sindikata zaposlenih u komunalno-stambenoj delatnosti u Srbiji Foto: Beoinfo

On je naveo da se ta saradnja ne ogleda isključivo u klasičnim razgovorima između poslodavaca i zaposlenih već i u obezbeđivanju što kvalitetnije komunalne usluge za građane Beograda.

Vesić je izrazio čast i zadovoljstvo što je u ime Grada Beograda pozvan da prisustvuje Petom kongresu sindikata zaposlenih u komunalno-stambenoj delatnosti Srbije.

– To je svojevrsno priznanje za Grad Beograd od ljudi koji su zaposleni u našem komunalnom sistemu. Sindikati su organizacije koje okupljaju zaposlene u određenom sistemu, dok Grad Beograd u ovom slučaju predstavlja poslodavca, pa poziv koji smo dobili da danas budemo prisutni u Kombank dvorani predstavlja i dokaz da imamo odličnu saradnju sa sindikatima. Naša saradnja je zaista dobra i saradjujemo tako da komunalna usluga koju građani dobijaju bude kvalitetna i u njihovom interesu. Saradnja Grada Beograda i sindikata je takva da nismo na različitim, već na istoj strani – poručio je Vesić.

On je istakao da zajedničkim radom, Grad Beograd i sindikati nastoje da obezbede što bolje uslove za zaposlene u komunalnom sistemu grada, ali i da komunalna usluga bude što kvalitetnija jer se radnici ovog sistema plaćaju iz budžeta Grada Beograda.

– Zbog toga je važno da kvalitet komunalnih usluga bude u skladu sa očekivanjima građana. Možda ovo jeste redak primer saradnje poslodavaca i zaposlenih, ali mi zaista nemamo nijedan problem sa zaposlenima u komunalnom sistemu Grada Beograda, zbog čega sam posebno srećan što imam priliku da govorim na ovom skupu. To znači da zaposleni u nama prepoznaju prave prijatelje i one sa kojima mogu zajednički da rade – dodao je Vesić, a prenosi Sekretarijat za informisanje grada.

Prema njegovim rečima, najpozitivniji rezultati te saradnje jesu povećane plate radnika komunalnog sistema.

– Prosečna plata vozača u JKP GSP „Beograd” sada iznosi oko 74.000 dinara, dok ljudi koji su u JKP „Gradska čistoća” zaduženi za čišćenje ulica prosečno primaju oko 55.000 dinara. Zarade su svakako aspekt ove saradnje koji najviše „upada u oči”, ali je suštinski najvažnije da zajednički radimo na rešavanju svih vrsta problema. Zajedničkim radom usaglasili smo se oko isplate solidarne pomoći, a moram da naglasim da sindikati apsolutno imaju razumevanja za finansijski priliv Grada i da su svesni činjenice da je u pitanju novac građana Beograda i da njegova primarna namena mora biti „dobra i kvalitetna komunalna usluga”. Trebalo bi da ljudi koji rade u komunalnom sistemu imaju dobre plate, ali je jasno da zarade ne možemo da uvećavamo do beskraj, već samo onoliko koliko omogućava budžet Grada Beograda. Porast plata prati porast prihoda u gradskom budžetu – rekao je Vesić.

Predsednik Sindikata komunalnih radnika Beograda i kandidat za predsednika Sindikata zaposlenih u komunalnoj delatnosti Srbije Aleksandar Radojević izrazio je zadovoljstvo zbog prisustva zamenika gradonačelnika Gorana Vesića i naglasio da sa Gradom Beogradom ima sjajnu saradnju.

– Nadamo se da će naša saradnja i u budućnosti biti dobra i da ćemo konstantno raditi na poboljšanju položaja radnika komunalnog sistema – rekao je Radojević.

Državni sekretar u Ministarstvu finansija Gojko Stanivuković rekao je da je ovo ministarstvo aktivni učesnik socijalnog dijaloga.

– Srbija do pre nekoliko godina nije imala zavidnu praksu socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja. Tu praksu smo promenili, pre svega promenom uloge socio-ekonomskog saveta, koji je sada mesto donošenja važnih odluka, a ne samo savetodavno telo – rekao je Stanivuković.

Pomoćnica ministarke građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Jovanka Atanacković istakla je da je tokom prethodnih pet godina bilo teških trenutaka, ali da je rad sa sindikatima bio kvalitetan.

– Danas, kada je vama bolje, čitavoj državi je bolje, jer kada radnici komunalnih sistema žive bolje, onda sigurno i drugi zaposleni osećaju boljitak – rekla je Jovanka Atanacković.

Direktor JKP „Beogradski vodovod i kanalizacija” Dragan Đorđević zahvalio je na pozivu za učešće na kongresu i rekao da je taj poziv od velikog značaja za sve zaposlene, kao i za menadžment preduzeća na čijem je čelu.

– Socijalni dijalog i socijalno partnerstvo između poslodavaca i zaposlenih predstavlja kamen temeljac za uspeh svakog preduzeća, ali i razvoj privrede u celini – rekao je Đorđević

Čadež: Podržati digitalizaciju malih i srednjih preduzeća bespovratnim sredstvima iz EU fondova

Predsednik Privredne komore Srbije, Marko Čadež izjavio je danas da je „srpska privreda, uprkos snažnom udaru pandemije, zahvaljujući programu državne pomoći i podršci koju je PKS pružala kompanijama, sačuvala realnu osnovu za nastavak rasta, makroekonomsku stabilnost, kao i kreditni rejting, ljude i kompanije, i otvorenost i sposobnost da ostane pouzdan partner i investitorima i kupcima iz Evrope i sveta“.

Piše: Beta

Čadež je nakon današnje video sednice Predsedništva Evrokomore posvećene analizi aktivnosti evropske i nacionalnih poslovnih asocijacija tokom zdravstvene krize, kao i budućoj podršci oporavku kompanija članica, rekao da će jedan od prioriteta PKS u narednom periodu biti „podrška ubrzanoj digitalizaciji, posebno malih i srednjih preduzeća“, podstaknuta uslovima poslovanja tokom zdravstvene krize, čemu će biti posvećena jedna od serije jesenjih onlajn događaja Evrokomore, navodi se u saopštenju PKS.

„U post-kovid periodu, nastavićemo sa razvojem zajedničkih digitalnih komorskih servisa, po ugledu na francuski DigiPilot, razmenom komorskih iskustava i praksi i iznalaženjem mogućnosti za finansijsku podršku, posebno za pomoć malim i srednjim preduzećima bespovratnim sredstvima iz evropskih fondova i programa“, rekao je Čadež.

Čadež je rekao i da su mogućnosti mreže evropskih komora, da na taj način jačaju konkurentnost malih i srednjih preduzeća i osiguraju njihovu bolju aktuelnu i poziciju u slučaju budućih kriza, zaista velike i da bi Evropska unija i nacionalne vlade to trebalo da iskoriste na najbolji način i podrže oporavak i razvoj svojih privreda.

Послодавци „штипају” од минималца запослених

Извор: Dnevnik.rs

Током двомесечног ванредног стања, које је уведено због пандемије коронавируса, у Србији се у многим компанијама није радило, многе су радиле са смањеним капацитетом, а у многима је производња и даље на „леру” јер зависе од партнера у Европи.

Да би помогла привреди, Влада Србије је донела сет мера и усмерила помоћ ка, пре свега малим, средњим и микро предузећима, која су и најмање отпорна на кризе попут ове која је иза нас. Да би се сачувала радна места, једна од мера помоћи државе је и исплата три минималне зараде запосленима. Захваљујући томе, и поред тога што се у поједним погонима није уопште радило, радници су добили плате, а многа радна места којима је претило гашење, сачувана су.

Треба рећи да је највећи број послодаваца који су се пријавили за ту помоћ државе, у потпуности поштовао правила која су прописана, али је, нажалост, било је и другачијих ситуација. Наиме, било је и послодаваца који су и од те минималне зараде закидали својим запосленима. То су чинили на неколико начина, а најчешће тако што запосленима нису исплаћивали ни динар више од износа који је држава исплатила, чак и ако су радили све време ванредног стања. Било је и случајева да су од запослених захтевали да им, након исплате минималца, дају део новца, односно износ који покрива своту неопходну за плаћање доприноса и пореза на зараду, или чак да им дају целокупан уплаћени износ. Уколико радници нису пристали на то – а било је и таквих – готово по правилу уследио је отказ, али се с великом вероватноћом може рећи да је било много више запослених који су пристали на те услове.

Без већих отпуштања у Војводини

– Иако прецизних података још нема, процењујемо да је у Србији због пандемије коронавируса без радног места остало између 12.000 и 15.000 запослених, пре свега у области хотелијерства и угоститељства, превоза, грађевинарства, ауто-индустрије... – рекао је председник Савеза самосталних синдиката Војводине Горан Милић. – Може се рећи да већих отпуштања у Војводини није било, али треба бити јасан и рећи да ће се стварни број оних који су остали без посла знати на јесен, у септембру и октобру, а то ће, пре свега, зависити од корака које ће правити послодавци.

Будући да су многи који су се с тим сусрели приморани на то да ћуте и на тај начин сачувају своје радно место, које је у Србији веома неизвесно, а тиме и своју егзистенцију, тешко је рећи колико је честа била та појава. По речима председника Савеза самосталних синдиката Србије Љубисава Орбовића, синдикат је упознат с тим да је таквих случајева било, али напомиње да је, готово по правилу, тешко утврдити где се то дешавало.

– Ситуација да послодавци од запослених траже новац који је држава, као помоћ запосленима и наменила, је, по нашим сазнањима, било веома мало, али да је био и само један такав случај, превише је – казао је Орбовић. – Наш је став да је такво понашање послодавца непримерено и да га треба санкционисати. Нажалост, такви случајеви углавном се дешавају тамо где радници нису синдикално организовани, пре свега у малим предузећима, где нема много радника, најчешће у области угоститељства, па су запослени препуштени сами себи и сами се морају борити за своја права, што је врло тешко. Готово по правилу, случајеве драстичног нарушавања радничких права, као што је поменуто, радници пријављују кад већ добију посао па је тешко обезбдити ваљане доказе, а готово увек реч је о анонимним пријавама јер је страх да се не изгуби посао огroman. Уз то, често се не саопштава чак ни то о којем је послодавцу реч па је због свега тога веома тешко реаговати правовремено.

Орбовић је истакао да је сарадња СССС-а и инспекцијских служби добра и да, по пријави неког случаја повреде радничких права, инспектори одлазе на терен да би утврдили право стање.

Д. Млађеновић